

De Ark te Hensbroek

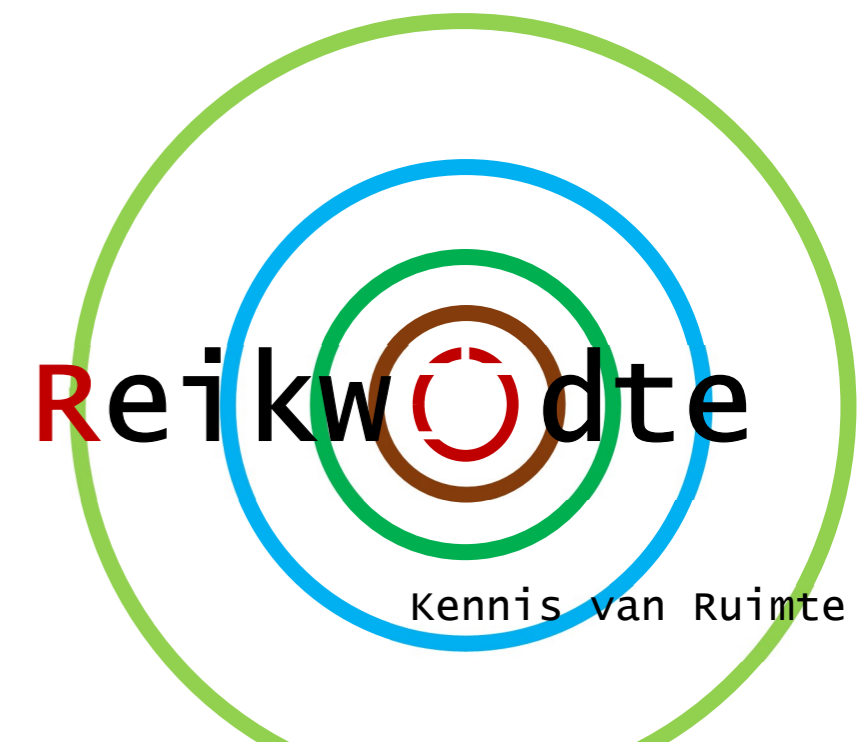
plan van aanpak

bij de ruimtelijke inpassing van de nieuwbouw van een basisschool op Apollo'68-complex

Buro Reikwijdte stedenbouw en planologie

3 februari 2023

inhoudsopgave

1. inleiding
2. Hensbroek, Apolloterrein, Arkschool
3. visie nieuwbouw Arkschool
4. opgave
5. projectstructuur
6. participatie en communicatie
7. begroting en planning
8. inventarisatie kernwaarden en -opgaven
9. samenvatting en reflectie
10. conclusie en afsluiting

bijlagen:

- weergave stedenbouwkundige “mini-steek studie”
- kernwaardenspel
- presentatie Apollo '68 d.d. 14 december 2022

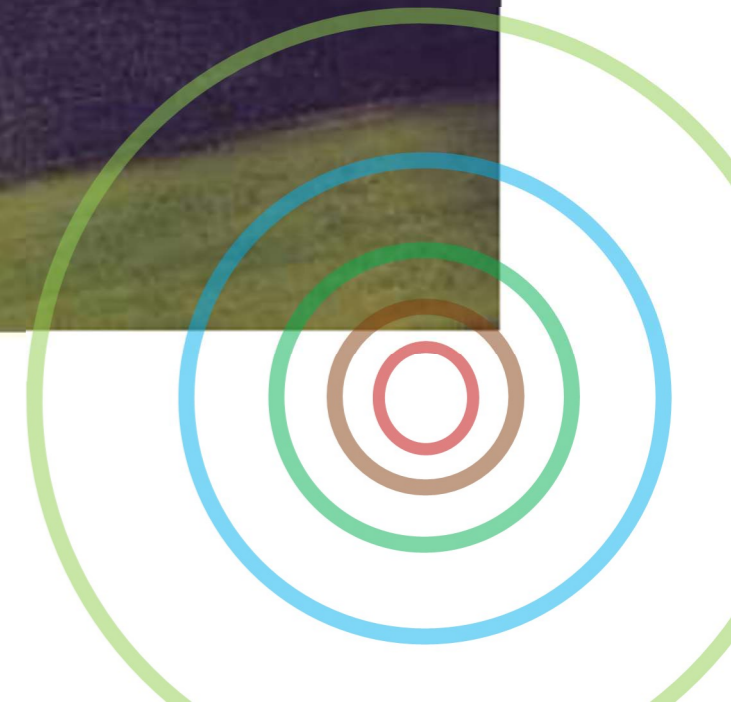

inleiding

Op 21 december 2021 heeft de gemeenteraad van de gemeente Koggenland het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) 2022-2038 vastgesteld waarin de nieuwbouw van basisschool De Ark te Hensbroek is opgenomen. Op basis hiervan is op 25 april 2022 een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld om de voorbereidingen en onderzoeken te kunnen starten. Hiervoor heeft ons bureau eerder een Locatiekeuzeonderzoek geleverd. De uitkomst hiervan was de keuze voor een inpassen van de school op de locatie van Apollo'68, Bij raadsvergadering van 24 oktober 2022 heeft de raad deze keuze bekrachtigd en tevens gelijktijdig een investeringskrediet beschikbaar gesteld.

Na een keuze te hebben gemaakt voor de meest geschikte locatie binnen de kern van Hensbroek volgt de stedenbouwkundige inpassing van de school op zijn nieuwe locatie. In de aanvang hiertoe is 14 december een bijeenkomst geweest. Hierbij waren naast afvaardiging van verschillende disciplines vanuit de gemeente en het SKO WF, een ruime afvaardiging aanwezig van Apollo'68.

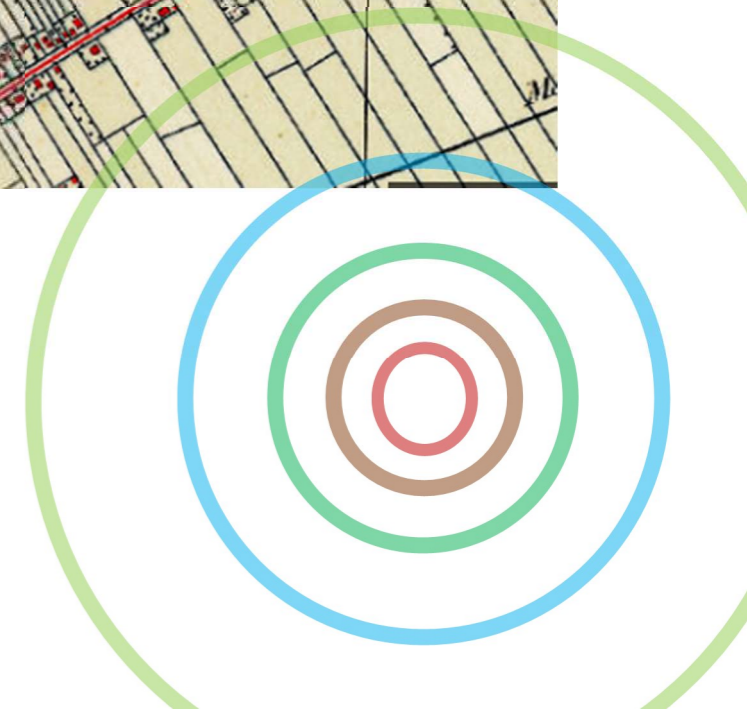
Op basis van hetgeen die dag aan elkaar gepresenteerd en met elkaar besproken is, volgt de inhoud van dit document.

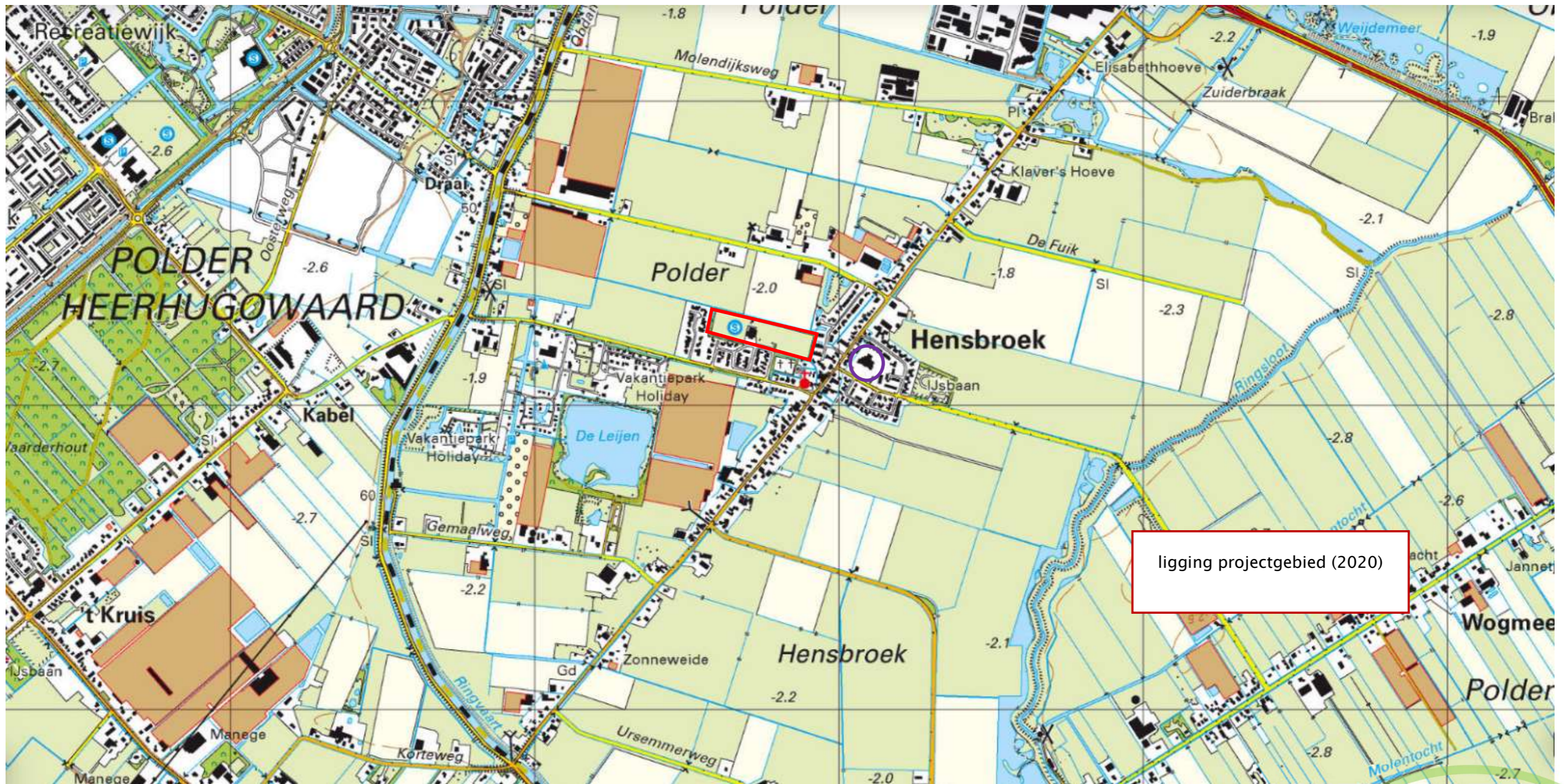

Hensbroek - 't Apollocomplex - de Arkschool

ligging projectgebied (ca.1952)

ligging projectgebied (2020)

hensbroek

rapportcijfer 6,3

positie 174 nationaal als woonkern/wijk binnen de ranglijst 'Beste Gemeenten' (Elsevier/Bureau Louter)

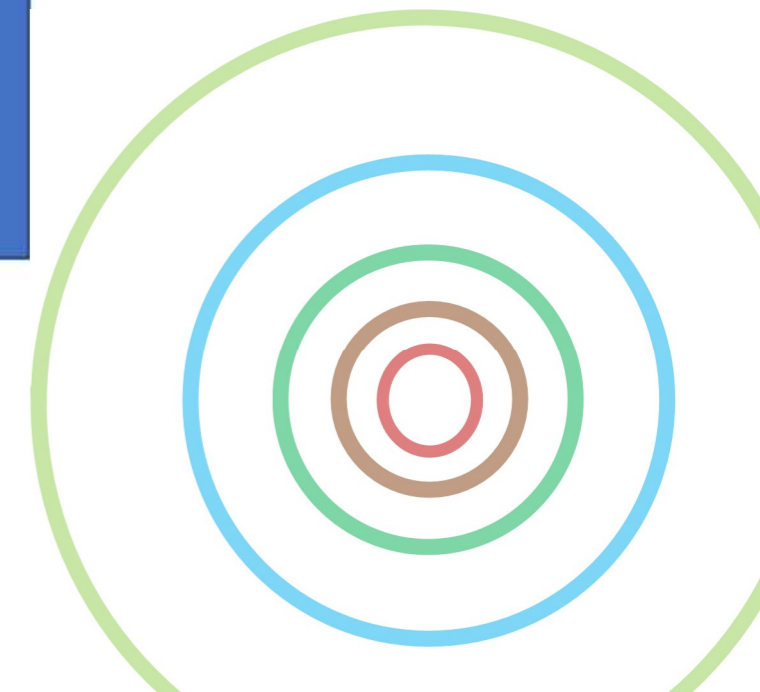
→ bijzonder vermelding: hoge score (62ste) op subcategorie 'Harmonie'

startpunt in aanvang naar 12 december 2022

belangrijke aandachtspunten en conclusies uit gesprekken met bestuur Apollo'68

- bescherming van aanwezige dorpsclubsynergie
- oog houden voor groei van de vereniging
- behoud van 2 speelvelden
- trainingsveld kan vervallen als B-veld wordt ingericht met kunstgrasmat
- behoud A-veld met natuurlijke grasmat
- gedegen verkeersoplossing voor (calamiteiten-) ontsluiting Pioenhof (Landje van Mak I)
- doe-wat-je-zeg en zeg-wat-je-doet / samen-komen-wij-er-wel-uit filosofie

visie nieuwbouw Arkschool

eenvoudiger, efficiënter en beter

Het proces is open en transparant, voor zowel de gebruikers van het gebied als de overheden. Het project is integraal, kijkt naar de samenhang tussen sectoren, thema's en partijen en is gebiedsgericht.

zekerheid en dynamiek

Meer en meer moeten overheden kunnen 'loslaten', kunnen 'vasthouden' en 'verbinden'. Loslaten om uit te kunnen nodigen tot nieuwe initiatieven en ontwikkelingen (en daar de ruimte voor kunnen geven). Vasthouden aan maatschappelijke waarden, zodat het algemeen belang van het gebied nooit in gevaar kan komen. Dit algemeen belang kan ook een andere richting zijn, dan waar de Arkschool nu op af koerst. En de zorg voor nieuwe verbindingen hierbij is voor de publieke sector van groot belang, want de samenleving is horizontaler en minder voorspelbaar geworden. Het gaat om ontmoetingen met burgers, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties et cetera. Om van elkaar te leren. Wissel ervaringen uit.

ruimte voor duurzame ontwikkeling

De visie is toekomstgericht en stimuleert daarmee het proces naar een duurzame nieuwbouw van de Arkschool en zijn belende functies. Welke keuzes zijn daar voor nodig? Het proces geeft de ruimte om de dialoog met elkaar aan te gaan.

ruimte voor onderlinge verschillen per locatie

Het dorp Hensbroek is veelzijdig en kent vele verschillen. Die verschillen moeten de ruimte krijgen en elkaar gaan aanvullen. De visie kijkt naar het gehele dorp en biedt daardoor juist kansen en ruimte voor verder profilering van de verschillende kernkwaliteiten van eindgebruikers.

tijdige participatie belanghebbenden

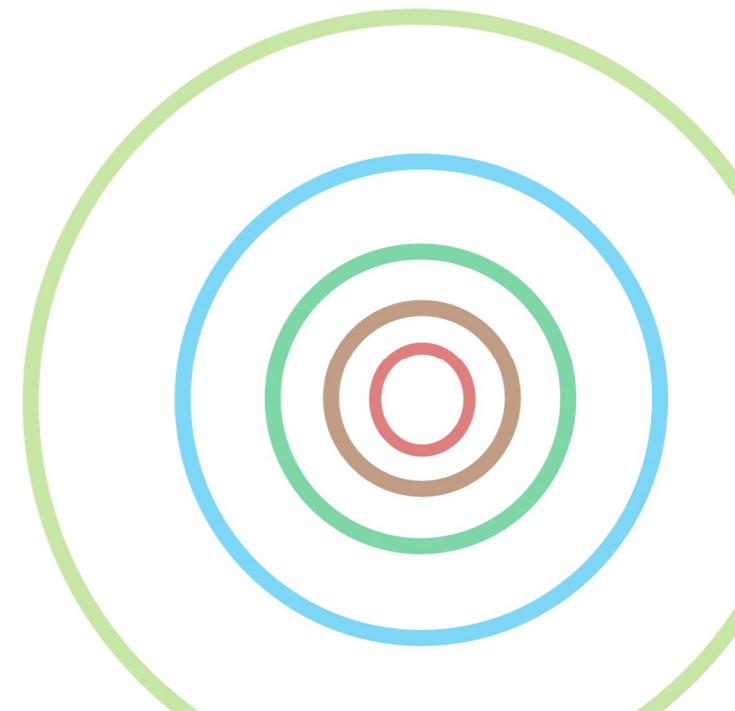
Het proces is zo ingericht dat de interessante ideeën, wensen en initiatieven voor de toekomst bijeengebracht, gebundeld en uitvoeringsgericht gemaakt worden. Het interactief proces draagt bij aan meer draagvlak, betere inhoud en dus meer kwaliteit en de bereidheid van partners om zich te willen inzetten in de uitvoering.

keuzes richting de toekomst (durven) maken

De visie rondom de nieuwbouw van de Arkschool kan alleen een succes zijn als er keuzes gemaakt worden voor een duurzame samenleving in Hensbroek.

Het proces zorgt ervoor dat dit een gezamenlijk werkend perspectief op de toekomst wordt van gemeente, inwoners en maatschappelijke eindgebruikers.

De in de kernopgaven (zie volgend hoofdstuk) opgesomde afwegingen moeten dan ook op de korte termijn gemaakt worden. Als deze keuzes niet echt gemaakt worden, zal de nieuwbouw van de Arkschool niet op de beste locatie binnen het dorp plaats kunnen gaan vinden. Maar dat is natuurlijk niet de inzet. Hensbroek gaat voor goud. Om duurzame keuzes richting de toekomst te kunnen maken is het van belang om eerst te divergeren: per betrokken partij worden 'toekomstrichtingen' per facet opgesteld. Dan gaan wij convergeren: we brengen de uitkomsten van de richtingen met elkaar in verband en stellen ons de vraag: wat willen we wel en wat willen wij absoluut niet? En is het haalbaar? Parallel hieraan leggen we oplossingen en dilemma's ook voor aan experts en aan participatiegroepen. En vergelijken hun antwoorden met die van de stuurgroep. Als we antwoorden hebben gekregen, maken we tot slot een integratieslag naar het stedenbouwkundige plan.

opgaven

Wat willen we behouden en vernieuwen en welke kansen zijn er om Hensbroek te verrijken? Kansen, zoals een bijna energie neutraal schoolgebouw, een opgefrist sportcomplex en waar mogelijk misschien wel een nieuwe gymzaal.

kernwaarden van Hensbroek zijn:

ruraal grenzend aan sterk verstedelijk woongebied (HAL-gebied), landelijk en groen, uniek en authentiek, samenleving in balans, lage werkloosheid, ondernemend en nuchter. Huidig kent de fysieke leefomgeving van Hensbroek balans. Doch zoals bij alle kleine kernen in het landelijk gebied van Noord-Holland geldt dat deze balans alleen kan bestaan als hier zorgvuldig mee wordt omgegaan en tijdig wordt geageerd op aanstaande veranderingen. Als onderdelen verdwijnen keren deze doorgaans binnen dergelijke kleine kernen niet meer terug.

aanbevelingen vanuit het Kleine Kernen kookboek (vrij naar bron: la4sale)

-vergrijzing, ontgroening en afnemende bevolkingsomvang.

Maak een actieplan en investeer in passend werk, opleidings- en woonmogelijkheden en vrijetijdsvoorzieningen. Doelgroepenbenadering voor ouderen; rijk en vitaal naar zorgvragend en afhankelijk.

-aansluiten op de economische dynamiek van het omliggende grootstedelijk gebied en daar profileren. Bestuurlijke en economische netwerken versterken.

-inspelen op de netwerksamenleving en daarmee de kansen vergroten voor Hensbroek als mogelijke vestigingsplaats. Afstand tot de fysieke stad wordt kleiner (re-urbanisme). Hiermee trekt Hensbroek ook een andere hoger opgeleide beroepsbevolking.

-ondernemerschap uit de omgeving aan elkaar rijgen tot een parelketting, authentiek en dichtbij.

-herstructurering van nog aanwezige voorzieningen noodzakelijk voor de continuïteit van het gebied. Nieuw perspectief en impuls. Bij inwoners, ondernemers en maatschappelijke partijen in Hensbroek leven interessante ideeën en wensen voor de toekomst van het gebied.

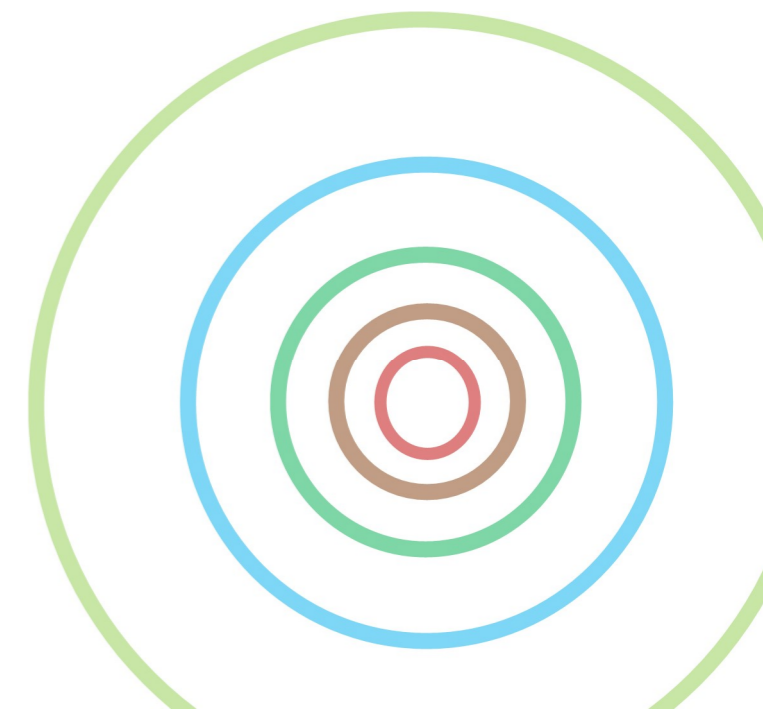
de Arkschool

Wat willen we behouden en vernieuwen en welke kansen zijn er om Hensbroek te verrijken?

Kansen: meer duurzaam gebouw, meer ruimte voor innovatief onderwijs, een betere verbinding tussen leerniveau's

Kernwaarden van SKOWF zijn: de school centraal in het dorp, groen en blauw, uniek en authentiek, in balans, werkplezier, ondernemend.

Urgentie voor nieuwbouw.

maatschappelijk trends binnen kleine kernen zoals Hensbroek:

- vergrijzing, ontgroening en afnemende bevolkingsomvang.
- in hoge mate afhankelijk van voorzieningen en de economisch dynamiek van het omliggende stedelijke gebied (profijt)
- netwerksamenleving vergroot kansen als mogelijke vestigingsplaats (Re-urbanisme/digitalisering maakt afstand tot fysieke stad 'kleiner')
- hoge mate van zelfredzaamheid clubs en verenigingen (gesteund door kralensnoer van ondernemerschap)
- authentiek en dichtbij (ons kent ons)
- herstructurering van bestaande maatschappelijke voorzieningen veelal noodzakelijk voor continuïteit (wij doen het samen!)

nationaal gesignaleerde trends (bron: Rabobank)

duurzaamheid; We consumeren minder, maar investeren meer. Duurzaamheid is steeds meer een vanzelfsprekend onderdeel van ontwikkelingen, waarin geïnvesteerd wordt.

investeringen in elkaars ondernemingen en startups; Niet meer vanzelfsprekend neemt de overheid het initiatief voor ontwikkelingen en in nog minder gevallen zijn de overheden in staat dit te financieren. Zij doen een beroep op het maatschappelijk veld. Samen met andere partijen strategisch samenwerken in nieuwe allianties en volgens de coöperatieve gedachte. Vanaf onderaf worden steeds meer gerealiseerd in deze vormen van investeren. Daarnaast speelt ook crowdfunding een belangrijke rol bij nieuwe initiatieven.

belevenis- en service economie; Streekproducten, Slow Food, Biologisch. De consument zoekt steeds meer naar locaties met nostalgie die een happygevoel geven. Historische landschapsparken als trekkers. Zoek naar een uniek landschap, belevenis of streekproduct en het kan consumenten gaan trekken. Landbouw wordt multifunctioneel, het geld wordt niet alleen met 'pure landbouw' (de productie van melk, vlees, eieren, graan, groenten), maar ook door in te spelen op de beleviseconomie. Kruidentuinen en belevenistuinen zijn de nieuwe economische trekkers.

prosumentisme; De consumenten produceert zelf. 'De klant heeft de hand in de schepping van het product.' Dit gebeurt op verschillende terreinen. Denk aan zonnepanelen op het dak, maar ook de nieuwe trend van zelf bier brouwen en het toenemend aantal moestuinen. Er komt een vervaging van professionals en amateurs. We zijn allemaal kenners van ons eigen product. Als regio kun je hier op inspelen door dit als een parel aan elkaar te rijgen.

de regio's krijgen het voor het zeggen; het rijk verliest daar meer en meer het stuur. Uit de ontwikkelingen in het sociaal domein, maar ook met de nieuwe omgevingswet, blijkt dat het rijk onvoldoende financieel en qua regelgeving in staat is om te sturen. De verhouding tussen de overheid en de samenleving verandert.

re-urbanisatie; Er is een trek terug naar het platteland. De woningmarkt trok de laatste jaren stevig aan, de huizenprijzen stegen sterk. De steden werden weer onbetaalbaar. Door de netwerksamenleving is het platteland een aantrekkelijke optie geworden. Ondanks de fysieke afstand met de stad, blijf je toch altijd verbonden. Thuiswerken of gebruik maken van werkplekken in de regio zijn de nieuwe aangename werkomgevingen ten opzichte van de onpersoonlijke kantoorpanden in de steden.

opgave

1. relatie De Arkschool en Apollo'68

legitieme relatie De karakteristiek van een dorp en zijn dorpse gemeenschap verandert. Centrale opgave is hoe de relatie tussen gebruikers vorm te geven. De verbinding tussen de faciliteiten binnen het dorp en zijn gebruikers, die van oudsher was gelegen in een wederzijdse versterking is in veel kleine kernen binnen Westfriesland de laatste decennia op drijfzand komen te rusten. Centrale opgave is hoe de relatie tussen de school, Apollo'68 en de gymzaal duurzaam vorm te gaan geven? Het antwoord heeft relaties met legitimiteit, betrokkenheid en rendement.

2. verduurzaming

vergroenen, verlagen beheerskosten De gemeente Koggenland zet zwaar in op verduurzaming van schoolgebouwen. Binnen de gemeente zijn een groot aantal scholen die op basis van een bouwperiode in de jaren '70 en jaren '80 van de vorige eeuw geen solide basis vormen voor grootschalige renovatie. De detaillering en toegepaste materialen laten dit veelal slecht toe. Hun kostprijs is in competitie met de markt van algehele heroprichting. Verduurzaming is geen doel an sich. Het vormt een onderdeel binnen de belangen van de uiteindelijke functie die het gebouw dient te vertegenwoordigen. De hypothese hierbij is dat de eindgebruiker zich hierbij bereidt is eerder te investeren in energiereductie en -opwekking, circulaire bouwsystematieken en gezondheid. Klopt dit, of is er ook aandacht voor biodiversiteit en de kwaliteit van het landschap?

3. economische dragers

publiek of gemeenschap De economische dragers van het onderwijs zijn in de afgelopen decennia veranderd van institutionele dragers als bijv. de kerk naar de gemeente. Binnen sportverenigingen nemen wij de laatste decennia een tendens waar, waarbij in veel zaken bewust (en onbewust) meer overlaat aan de gemeenschap en minder generiek dicteert. De voorbeelden van kleine kernen waar het zwembad gerund wordt door een stichting of vereniging in plaats van de gemeente zijn hier het summum van. Welke impulsen voor de gemeenschap liggen binnen handbereik? Wat is het ontwikkelperspectief? En hoe kijken betrokkenen daar tegen aan?

4. infrastructuur

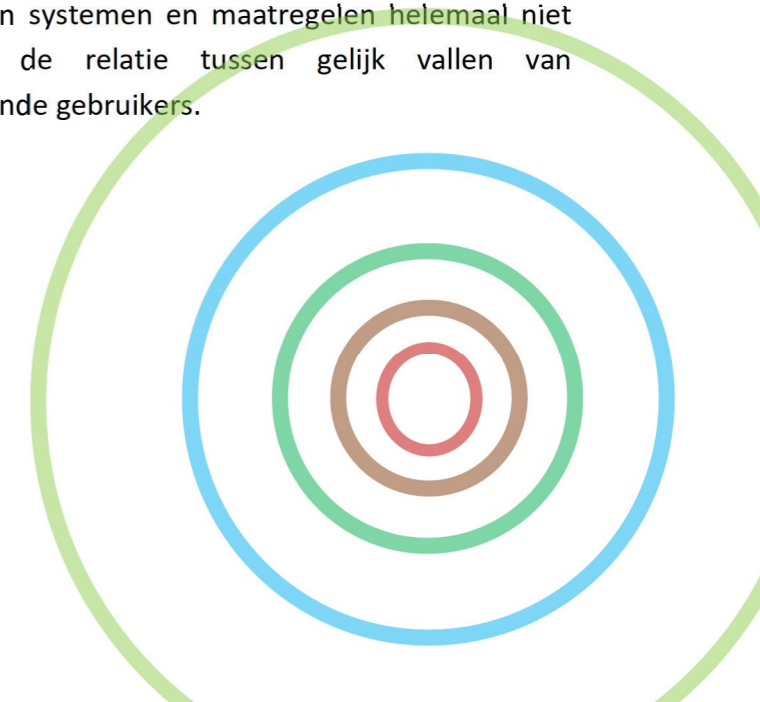
veiligheid, bereikbaarheid en beschikbaarheid van energie Bereikbaarheid en beschikbaarheid en inpassing hiervan binnen de heersende structuur vormen de kernpunten. Er is behoefte aan een nieuwe verbinding tussen de bestaande structuur en de op stapel staande nieuwe onderdelen zoals een Pioenhof. Is een extra langzaamverkeersontsluiting richting de Burgemeester Straathoflaan de oplossing? Wat is het effect van een noodontsluitingsweg vanuit de nieuw te bouwen wijk Pioenhof dwars door het bestaande complex van Apollo'68 heen? Wat zijn de reeds aanwezige potenties van Het Oude Hof en de aansluiting hiervan op de Kerkweg? Of hebben wij deze systemen en maatregelen helemaal niet nodig?

5. demografische ontwikkeling

van parochiale plek naar re-urbanisme De demografie van Hensbroek is aan het verschuiven, mede onder invloed van ontkerkelijking en de nieuwe relatie tussen stad en land. Welke gevolgen heeft dit voor de opgave rond de aanwas van nieuwe kleuters en pupillen? De laatste jaren is de bevolking van de kern Hensbroek licht gedaald. Heeft dit gevolgen voor het toekomstbeeld of niet direct? En zo ja, zijn er compenserende maatregelen mogelijk, die dit effect kunnen stabiliseren of keren?

6. samenwerkingsvormen

gezonde wederkerigheid vs duurzame vormen van functiescheiding Het gaat hierbij om een tweezijdige relatie: hoe kan de Arkschool meer gebruik maken van de reeds bestaande meerwaardes van het sportpark van Apollo'68 en zijn directe omgeving, maar ook andersom. Is een toevoeging van een nieuwe Arkschool op deze specifieke plek niet dichterbij dan je denkt? Of hebben wij deze samen gedragen systemen en maatregelen **helemaal** niet nodig? Daarnaast speelt het vraagstuk van de relatie tussen gelijk vallen van verkeersaantrekkende activiteiten van de verschillende gebruikers.

“Om tot een toekomstperspectief te komen wordt ingezet op verbeteren van eigenschappen in het gebied die nu een negatieve invloed hebben op de ontwikkeling van het gebied ..... dáárnaast door het behouden en waar mogelijk versterken van de positieve eigenschappen van het gebied.” (Dirk Sijmons)

projectstructuur

De stuurgroep is belast met het ten uitvoer brengen van het huisvestingsprogramma basisscholen binnen de gemeente Koggenland.
In deze concreet de nieuwbouw van de Arkschool

stuurgroep

- afvaardiging van het college van B&W
- afvaardiging van het SKO WF
- ambtelijk projectleider

Stuurgroep draagt verantwoording af aan het college.
Het college draagt op zijn beurt verantwoording af aan de gemeenteraad.
De gemeenteraad neemt de besluiten.

taken van de stuurgroep:

- nieuwbouw van basisschool De Ark te Hensbroek
- het laten ontstaan van een gedragen visie voor het Apolloterrein
- van onderop het proces stimuleren en bewaken
- top-down benadering om andere overheden (publiek) en proces te binden
- realiserend vermogen vergroten

bouwmeester:

- Namens de eindgebruikers van de nieuwe school wordt er vanuit de Stuurgroep een Bouwmeester aangesteld.
- bouwmeester is de technisch projectleider
  - bouwmeester is aanspreekpunt alle toekomstige gebruikers
  - bouwmeester trekt samen met ambtelijk projectleider het hele project
  - bouwmeester en ambtelijk projectleider huren waar nodig externe expertise in bijv. stedenbouwkundige

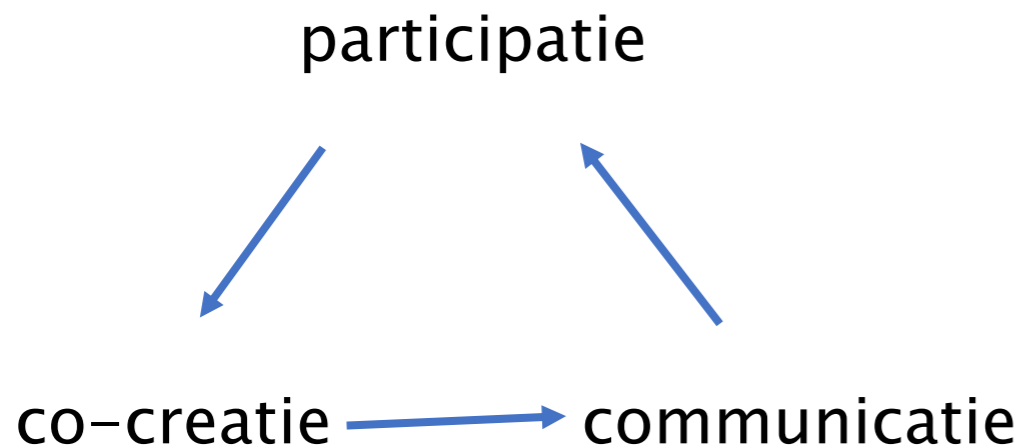
participatie en communicatie

verkennende gesprekken

In de aanvang, ten tijde van het locatiekeuzeonderzoek en voor aanvang van de verkenning op het stedenbouwkundige plan zijn gesprekken gevoerd met betrokken partijen. Op 14 december was hierbinnen het laatste wapenfeit middels inrichten van een 'studiodag' in de kantine van Apollo onder leiding van ons buro. Binnen deze sessie trad de school, de betrokken ambtenaren, de projectleiding, de bouwmeester en Apollo'68 met elkaar in overleg. Dit overleg volgde naar aanleiding van de aanname door de raad van de conclusies uit het document "locatiekeuzeonderzoek" van ons buro van d.d. 16 september 2022. In de voorbereiding van deze dag bleek Apollo'68 zijn visie reeds dorpsbreed te hebben besproken met bijv. de gebruikers van de gymzaal, de leden van dorpsraad, de huidige gebruikers van de school etc.

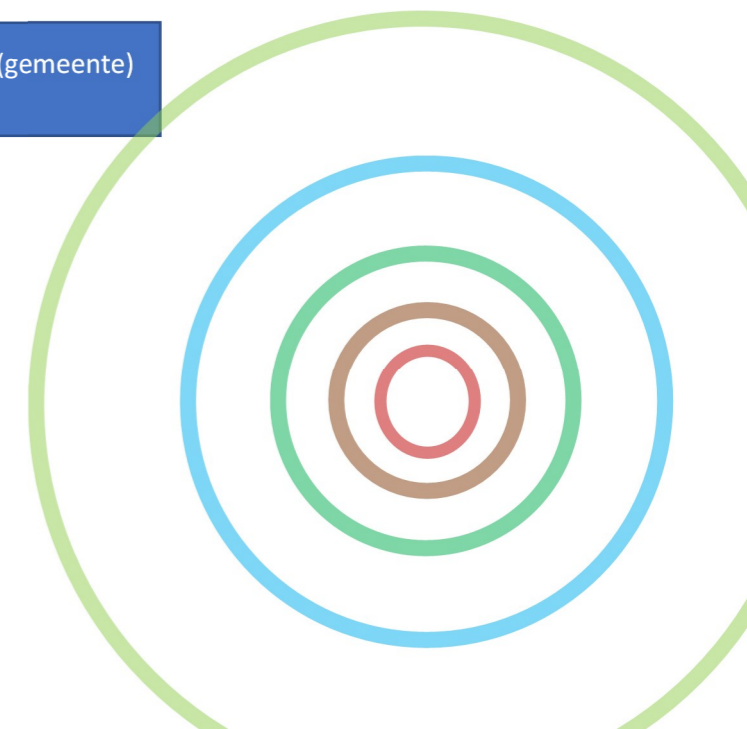
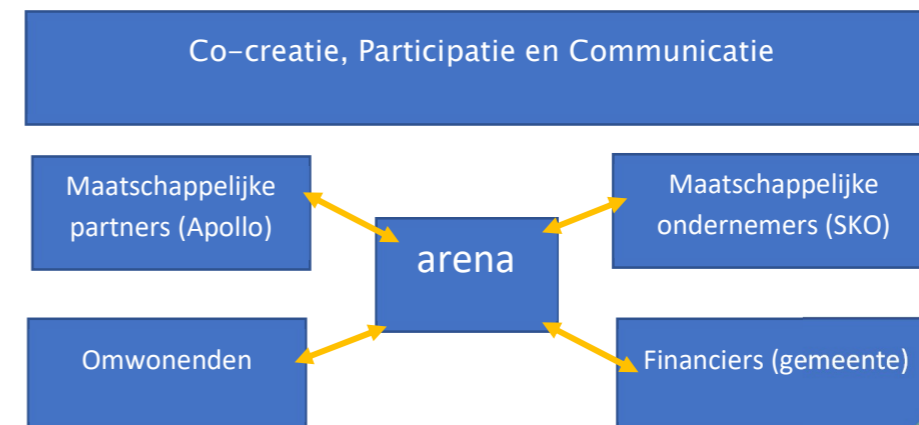
permanente consultatie (inrichten werkgroep van dorpsbewoners)

Conform de aanbeveling in de conclusie van het locatiekeuzeonderzoek kent het wijsheid om nu de locatiekeuze definitief is, rondom deze locatie een gemêleerd gezelschap te formeren welke zitting wens te nemen in een werkgroep waarin en waarmee de voortgang en de gemaakte keuzes steeds op periodieke wijze wordt voorgelegd en besproken. Tijdens de eerdere informatieavond aan het dorp in de zaal van café Het Springende Paard op d.d. 8 september 2022 is hierdoor de ambtelijk projectleider reeds een oproep toe gedaan richting Hensbroek om zich hier voor op te geven. Hier is inmiddels voldoende respons op binnen om een dergelijke werkgroep te kunnen formeren.

Participatie betekent in het hedendaags Nederlands letterlijk "meedoen in de samenleving". Het is afgeleid van de Latijnse woorden 'pars'(deel) en 'cipere'(nemen). Strikt vertaald betekent het woord an sich 'actieve deelname' (dit gespiegeld aan de term 'passieve deelname' waarbij betrokkenen afwachtend zijn op het besluit van een publiek orgaan en pas na het genomen besluit via rechtsmiddelen in beweging kunnen komen).

Binnen de toepassing als deelname aan publieke besluitvorming vormt het de wijze waarmee mensen niet alleen het recht krijgen om verbale kanttekeningen te mogen plaatsen, maar ook structureel meer actief mogen meedoen binnen de totstandkoming van publieke keuzes. Participatie is dus meer dan alleen communicatie in de vorm van het doen van mededelingen. Participatie is daarbij vervolgens geen strikt synoniem voor co-creatie. Veelal wordt in de praktijk deze fout wel gemaakt binnen de beleving van betrokkenen. Participatie geldt als middel om vroegtijdig in het proces de discussie met elkaar te durven activeren. Door goed naar elkaar te luisteren en opmerkingen in overweging te durven nemen, ontstaat uiteindelijk een besluit waar sociaal maatschappelijk een breder draagvlak onder zal liggen. Betrokkenen kennen immers de aanleiding, de afweging en de achtergrond waarbij keuze zijn gemaakt. De uitkomst kan hierbij een compromis zijn, maar dit hoeft expliciet niet het geval te zijn.

“De gedachte om strategische opgaven meer integraal en meer in interactie met belanghebbenden op te pakken is een breuk met de gebruikelijke bestemmingsplanologie. Dat heeft niet alleen inhoudelijke consequenties, het vergt ook een andere ‘mind set’ bij alle betrokkenen: omwonenden, zittende gebruikers, de ambtelijke organisatie, bestuur en politiek. Het vraagt van alle partijen de bereidheid en het vermogen om én vanuit andermans referentiekaders te kunnen denken én de eigen expertise te kunnen relativeren”.

participatiestrategie

De participatie berust op 3 uitgangspunten:

1. gezicht geven aan het proces

Boegbeelden geven het project 'smoel' en helpen het ontwikkeltraject autoriteit te geven en uitstraling. Dat geldt voor de leden van de Stuurgroep en voor SKO WF, maar ook ten aanzien van een vaste ambtelijke projectleider.

2. gebiedsgerichte aanpak zichtbaar maken: werken met gidsen.

Inzet van de Dorpsraad van Hensbroek geeft de lokale betrokkenheid kleur. Een verbindende rol is in belang van de collectieve betrokkenheid bij het visietraject. Dit verstrekt inbreng van kennis, relatienetwerk en vertrouwen

3. ruimte voor initiatief: waardering voor actieve houding

Belanghebbenden die zelf actief een rol op zich willen nemen voor inbreng op een van de onderdelen van de stedenbouwkundige ontwikkeling, willen wij stimuleren. Wel is het voorstel dat dit niet tot vrijblijvendheid mag leiden, want voor iedereen geldt: de visie is loslaten en tegelijkertijd wel keuzes maken.

communicatie

Er zal een communicatieaanpak en -kalender voor het hele proces worden opgesteld door de Stuurgroep. Voor contacten met lokale media wordt gebruik gemaakt van communicatieadviseurs van de gemeente.

Als de stedenbouwkundig visie is afgerond, presenteren wij deze aan de stuurgroep (en een afvaardiging van de raad). Vervolgens wordt het document met zij die betrokken waren binnen het participatietraject aangeboden. De stuurgroep stelt de visie en de uitvoeringsagenda vast.

**ALS ER BEREN
OP DE WEG ZIJN**

**ZIJN ER VAST OOK
FLAMINGO'S**

Loesje

begroting

bestaande verhoudingen pacht en bezit vs nieuwe verhoudingen pacht en bezit

Apollo'68 pacht de velden op het complex van de gemeente Koggenland. De vereniging maait de velden zelfstandig. Hiervoor ontvangt het een korting van de gemeente op de huurprijs. De gymzaal is eigendom van de gemeente. De opstallen van de kantine en de kleedkamers/balleshok/tribune zijn eigendom van Apollo'68. De gymzaal en kantine en kleedkamers zijn in het verleden als 1 gebouw neergezet. Het eigendom van de gymzaal is nadien pas overgegaan aan de rechtsvoorganger van de gemeente Koggenland. Apollo'68 maakt bij tijd en wijle gebruik van de kleedkamers van de gymzaal. Kantine en gymzaal draaien op 1 CV systeem. De gemeente heeft bij het maken van zijn locatiekeuze te kennen gegeven dat beschouwd langs de huidige maatstaven voor omvang van een sportcomplex afgezet tegen het verzorgingsgebied van een vereniging, Apollo'68 een ruim bemeten complex kent. Op basis hiervan kent het de voorkeur van de gemeente om een deel van het huidige complex te kunnen benutten voor de bouw van de nieuwe basisschool.

Vragen voor de stuurgroep:

-welke doel komt niet tot stand zonder publieke financiering?

-welk doel komt niet tot stand zonder een andere bijdrage van de gemeente?

-welke bijdrage kan de gemeente leveren?

-welke vorm van betrokkenheid stimuleert de gemeente daar mee? (zelfredzaamheid, meer gebruikers, grotere betrokkenheid?)

planning

fase	planning in hoofdlijnen
- Initiatief/Haalbaarheid	jun-22 - okt-22
- Projectdefinitie	nov-22 - nov-22
- Structuurontwerp	nov-22 - jan-23
- voorontwerp	feb-23 - apr-23
- Definitief ontwerp	mei-23 - jun-23
- technisch Ontwerp/Bestek	jul-23 - sep-23
- Prijs- en Contractvorming	okt-23 - dec-23
- Uitvoering-Uitvoering gereed Ontwerp	jan-24 - mrt-24
- Uitvoering-Directievoering	feb-24 - aug-25
- Gebruik/Exploitatie	sep-25

inventarisatie van kernwaarden en – opgaven

Tijdens de participatiesessie in de kantine van Apollo'68 te Hensbroek is naast het over en weer presenteren van elkaars ambities, tevens met elkaar een inventarisatie gemaakt van de kernwoorden waarvan betrokkenen vinden dat deze binnen de visie op het Apollo terrein centraal stonden.

Onder de aanwezigen waren naast de 2 projectleiders nog 3 ambtenaren (openbare ruimte en beheer) van de gemeente aanwezig, 1 persoon namens SKO WF en 8-10 personen van Apollo '68. De uitnodiging van deze sessie op deze dag was verstuurd naar een grotere groep aanwezigen, doch waren er vanuit SKO WF een ziekmelding en vanuit het ambtelijk korps een aantal uitvallers zonder afbericht of afbericht na aanvang van de sessie. Het gewogen gemiddelde van de uitkomst van deze dag zal hierdoor links van de spreekwoordelijke mediaan liggen.

Binnen de analyse stonden 4 vragen centraal:

1. Wat acht jij belangrijke kernwaarden bij de toevoeging van de basisschool en zijn belenden op het complex van Apollo?
2. Wat zijn voor jou belangrijke knelpunten, zorgen, faalkansen of moeilijkheden hierbij?
3. Wat zou (hiernaast) een andere goede toevoeging zijn aan het complex van Apollo?
4. Waar kan Hensbroek in het bijzonder trots op zijn?

De antwoorden hierop zijn op de dag zelf verzameld middels per vraag een eigen kleur post-it. De inventarisatie hiervan heeft plaatsgevonden op het raam van de kantine. De uitkomsten zijn plenair met elkaar besproken.

Noot: Door het voorkomen van een groepssamenstelling waarbij door de heersende omstandigheden van de dag (ziekte en uitval) het belang van 1 partij in zijn overdaad aanwezig was, is besloten om het kernwaardenspel die middag niet uit te voeren. Het kernwaardenspel dient in de basis om verdieping en reflectie te geven op geuite kansen en bedreigingen. Maar ook om elkaar te vinden in sterke tegenstellingen of juist zorgen aan elkaar te koppelen, waarmee juist mogelijkheden kunnen worden vrij gespeelt.

A. wat acht jij belangrijke kernwaarden?

toegankelijkheid

verbinding school met gymzaal

méér door gezamenlijke inzet en gebruik

toekomstbestendigheid vs. groeimogelijkheid van Apollo

saamhorigheid

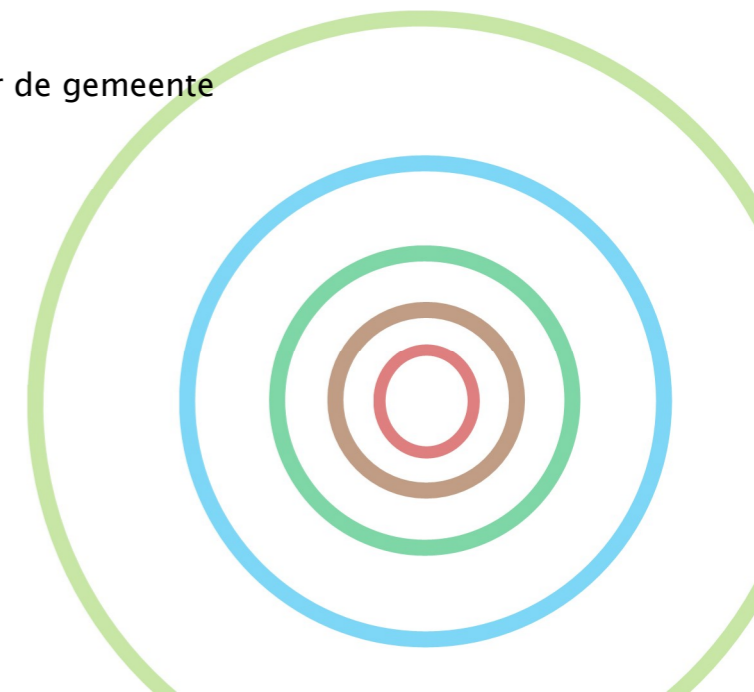
verkeersveiligheid

maatschappelijk draagvlak

omni-gedachte

B. wat zijn jouw belangrijkste zorgen, knelpunten, faalkansen of moeilijkheden

C. wat zou een goede toevoeging zijn op het complex van Apollo?

gebruik door zorgfunctie

sporthal i.p.v. gymzaal

combinatiegebouw kantine–dorpshuis

speeltuin

outdoor gym

racketsport mogelijkheid

D. waar kan Hensbroek trots op zijn?

sociale karakter

saamhorigheid

dorpsgevoel

betrokkenheid

Ron Vlaar

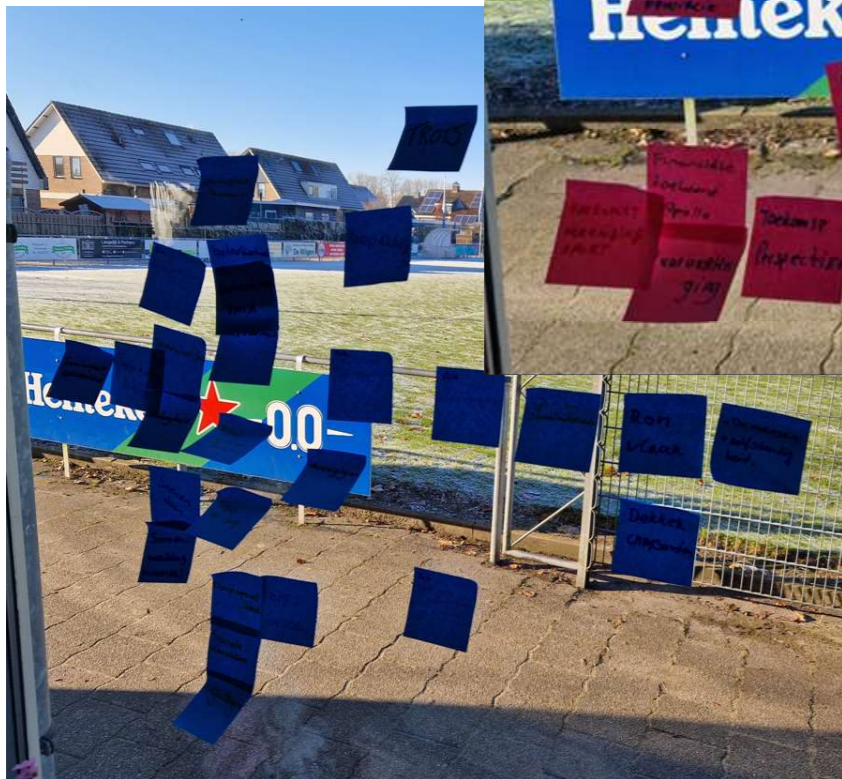
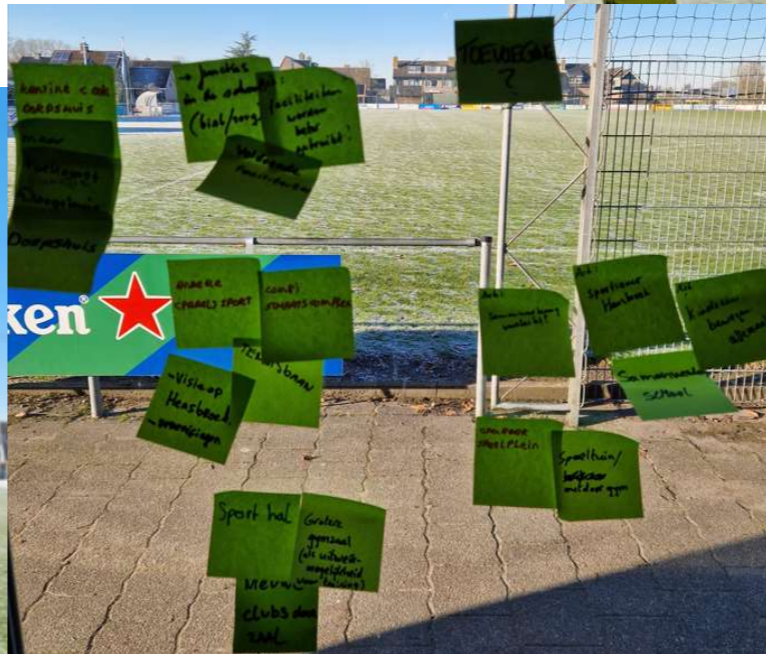
het verenigingsleven

aanpakkersmentaliteit van de inwoners

actief vrijwilligersbestand

Dekker Chrysanten

samenvatting & reflectie

Waar de focus van de gemeente Koggenland binnen de uit te werken nieuwbouw op de locatie van het sportcomplex van Apollo'68 binnen de locatiekeuze voornamelijk lijken te zijn ingegeven door een meer efficiëntere inzet van bestaande gronden in gemeentelijk bezit (o.a. middels optimalisatie van inzetbaarheid), koos de afvaardiging van Apollo '68 tijdens de bijeenkomst voor een ideaal waarbij het ruimtebeslag van het complex danig dient te worden vergroot. Hiervoor dient door de gemeente grond van derden te worden verworven. Alleen op die wijze kan de vereniging voor alsnog instemmen met een ingreep in hun complex. Inzet van Apollo'68 is een verdere uitbreiding van, en voortzetting tot, het aanwezige extensieve ruimtegebruik op het complex door zijn gebruikers.

De kantine dient bij voorkeur behouden te blijven, het aantal kleedkamers fors uitgebreid en de gymzaal dient te worden vervangen voor een hoogwaardige sporthal. Ten noorden van het bestaande hoofdveld dient een volwaardig 2^e veld te komen met een natuurlijke grasmat. Het trainingsveld dient behouden te blijven en worden voorzien van een half-kunstgras veld (een kunstgrasmat waarbij natuurlijk gras doorheen is gezaaid/kan groeien). Een tweede trainingsveld ten noorden van het bestaande trainingsveld kent verder sterke voorkeur. Ook is een uitbreiding van het aantal scheidsrechterskleedkamers gewenst (solo i.p.v. gemixt).

Het bestaande B-veld kan binnen deze opzet in de ideeën van Apollo'68 hierbij worden benut voor de bouw van de school, de noodontsluiting van Pioenhof, extra parkeergelegenheid en evt. aanvullend woningbouw. Uitgangspunt voor alle aanpassingen aan het complex van Apollo '68 is hierbij dat de gemeente Koggenland alles volledig financiert zonder weder-verwachting c.q. verplichtingen (geen lening).

Binnen het meest wenselijke eindbeeld wordt door Apollo'68 een situatie geschetst waarbij zij een eigen complex houdt, zonder inmeng van derden functies. Een complex volledig met de rug gekeerd naar alle nieuwe komende ontwikkelingen. Hierbij is geen enkele sprake van een heterotopisch opgebouwd stuk

ruimte rondom een maatschappelijk ingerichte kern waarbinnen functies allemaal onderdeel zijn van 1 complex en logisch in elkaar overlopen en tevens automatisch op basis van een gezonde wederkerigheid ten dienste van elkaar staan. Functiescheiding per gebruiker lijkt hierbij door Apollo'68 verkozen tot sleutelwoord. Deze insteek vormt een breuk met de resultaten en denkrichtingen als uitkomst van de eerder gevoerde gesprekken. Een directe verklaring hiervoor kon tijdens de sessie van 14 december niet worden geleverd.

Volgens de KNVB-norm komt Apollo'68 met het huidige aantal leden niet verder dan een directe behoefte aan 1 veld en 2 kleedkamers. Binnen de argumentatie van een tweede veld liggen vooral sociale aspecten een grondslag. Denk hierbij aan beschikbaarheid van vrijwilligers, de duur van de kantinediensten, 'de reuring' door 2 wedstrijden tegelijkertijd op het complex etc. Binnen de argumentatie rondom het trainingsveld liggen argumenten ten grondslag in het kader van de instelling dat Apollo-leden zeer gedisciplineerde leden zijn, dat vrijwilligers training geven maar dit pas kunnen na werktijd (hierdoor heerst huidig een onderbezetting van velden op de woensdagmiddag voor de jeugd), dat trainen alleen kan op een sportveld e.d.

Binnen de sporthal-dichtheids-diagrammen van de gemeente Koggenland blijkt dat binnen de inzet van sporthallen in omliggende kernen huidig nog uren in de avond, de weekenden en de woensdag en vrijdagmiddag beschikbaar zijn. Deze zijn dus huidig nog niet ten volste benut. Dit dient in de afweging te worden meegewogen. Hensbroek ligt aan de rand van de gemeente. Hierdoor kennen

voorzieningen in deze kern een meer beperkt verzorgingsgebied dan in kernen die centraler in het landelijk gebied van de gemeente liggen. De bestaande gymzaal staat voor de periode 2027 tot 2034 op de planning voor groot-onderhoud en verduurzaming.

Door de verschillende tijdstippen van inzet van faciliteiten kent een combinatie van een school met een sportcomplex het grote voordeel dat veel van de parkeergelegenheid samen kan worden benut. Doordat de gelijktijdigheidsfactor van gebruik in de praktijk nihil zal zijn, levert dit een situatie op met volop parkeren in de avonden en de weekenden voor de gebruikers van het sportcomplex als idem op werkdagen tijdens kantooruren voor de school.

Sommige regels zijn niets anders dan oude gewoonten, die mensen niet durven te veranderen.

Therese Anne Fowler

conclusies & afsluiting

Nu de locatiekeuze heeft plaatsgevonden, de eerste verkenningen met de zittende gebruiker van het Apollo'68-complex zijn vorm heeft gekregen, is het zaak dat voorliggende materie als uit dit document naar voren komende vragen in de Stuurgroep worden besproken.

Doel hierbij is om Hensbroek naar een nieuwe basisschool ook zekerheden te gunnen richting hun verenigingsleven. Het is aan de Stuurgroep om hierbij keuzes te gaan maken. Dit in lijn met de voorliggende besluitvorming. Deze keuzes dienen vervolgens vergezeld te gaan met het inrichten van permanente consultatie (participatie-vorm). Het is hierbij derhalve zaak om snel tot komen tot een formatie van een Werkgroep met betrokkenen.

De in de opgaven opgesomde afwegingen moeten dan ook op de korte termijn gemaakt worden. Als deze keuzes niet echt gemaakt worden, zal de bouw van een nieuwe basisschool op de 'beste' plek binnen Hensbroek geen snelle doorgang kunnen vinden. Een van de punten waarop deze locatie goed scoorde bij de locatiekeuze is de directe beschikbaarheid. Hensbroek gaat voor goud.

Om duurzame keuzes richting de toekomst te kunnen maken hebben we met dit document eerst gedivergeerd: per betrokken partij zijn 'toekomstrichtingen' per facet benoemd. Nu is het zaak om te convergeren: we dienen de uitkomsten van de richtingen met elkaar in verband te brengen en stellen ons de vraag: wat willen we wel en wat willen wij hierbij absoluut niet? En is het haalbaar? Parallel hieraan benoemen we oplossingen en dilemma's ook richting experts/afdelingen en richting participatiegroepen. En vergelijken hun antwoorden met die van de Stuurgroep.

Als we antwoorden hebben gekregen, maken we tot slot een integratieslag naar het stedenbouwkundige plan.

over Buro Reikwijdte

Wij zijn een Westfriese onderneming met een sterke binding aan het Westfriese landschap. Bij ons heerst een hoge mate van fascinatie bij het collectief van individuen welke het Westfriese landschap gebracht hebben tot (en nog steeds verder brengen) waar het nu uit bestaat. Van onze zijde zijn in dit kader al meerdere artikelen en studies verschenen. Binnen de kleine 20 jaar dat wij nu actief participierend zijn is de kennis over de Westfriese structuren alleen toegenomen.

Enkele jaren geleden is door onze regering de term participatiesamenleving bedacht. Dat was een antwoord op de bezuinigingen in de zorg. Wij als buro vinden het wel een typisch stadse uitdrukking, omdat we dat in het landelijk gebied van oudsher al doen. Je helpt je burens als dat nodig is. In onze projecten is participatie net zo belangrijk als de inhoud. Het levert niet alleen draagvlak voor plannen op. Open participatie brengt ook ons als ruimtelijk orderingsburo op nieuwe ideeën, die we samen kunnen maken.

Werken met zaken als Klankbordgroepen (opgebouwd als een goede afspiegeling van betrokkenen) is vernieuwend voor gebiedsprocessen. Door in een vroeg stadium breed uit te leggen levert dit in de praktijk van werken ruimte om elkaar aan te jagen, te inspireren, uit te dagen en om samen verbindingen te kunnen leggen met onze omgeving.

De SKO WF is de initiator van de bouw van de nieuwe Arkschool. De gemeente Koggenland is onze opdrachtgever.

*Buro Reikwijdte, stedenbouw en planologie
drs. B.G.J (Bart) Schuitemaker
planoloog bns*

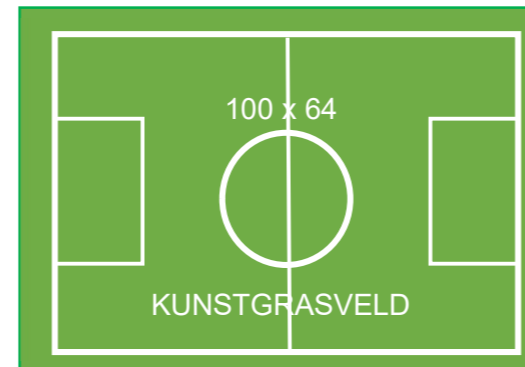
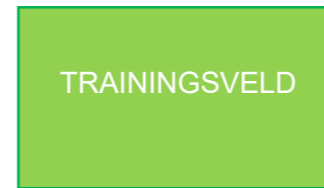
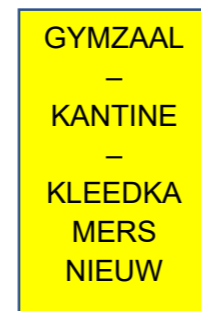
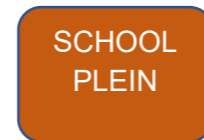
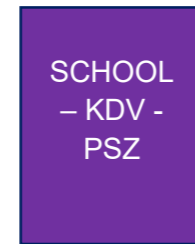
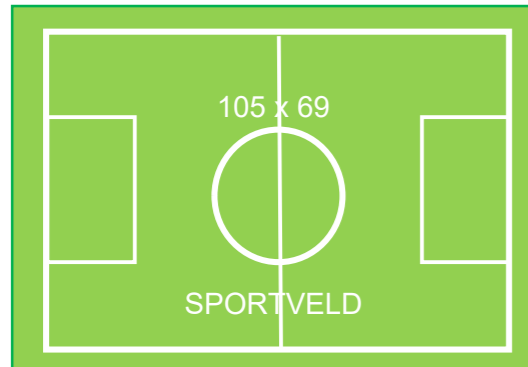

bijlage 1

weergave stedenbouwkundige 'Mini-steek-studie'

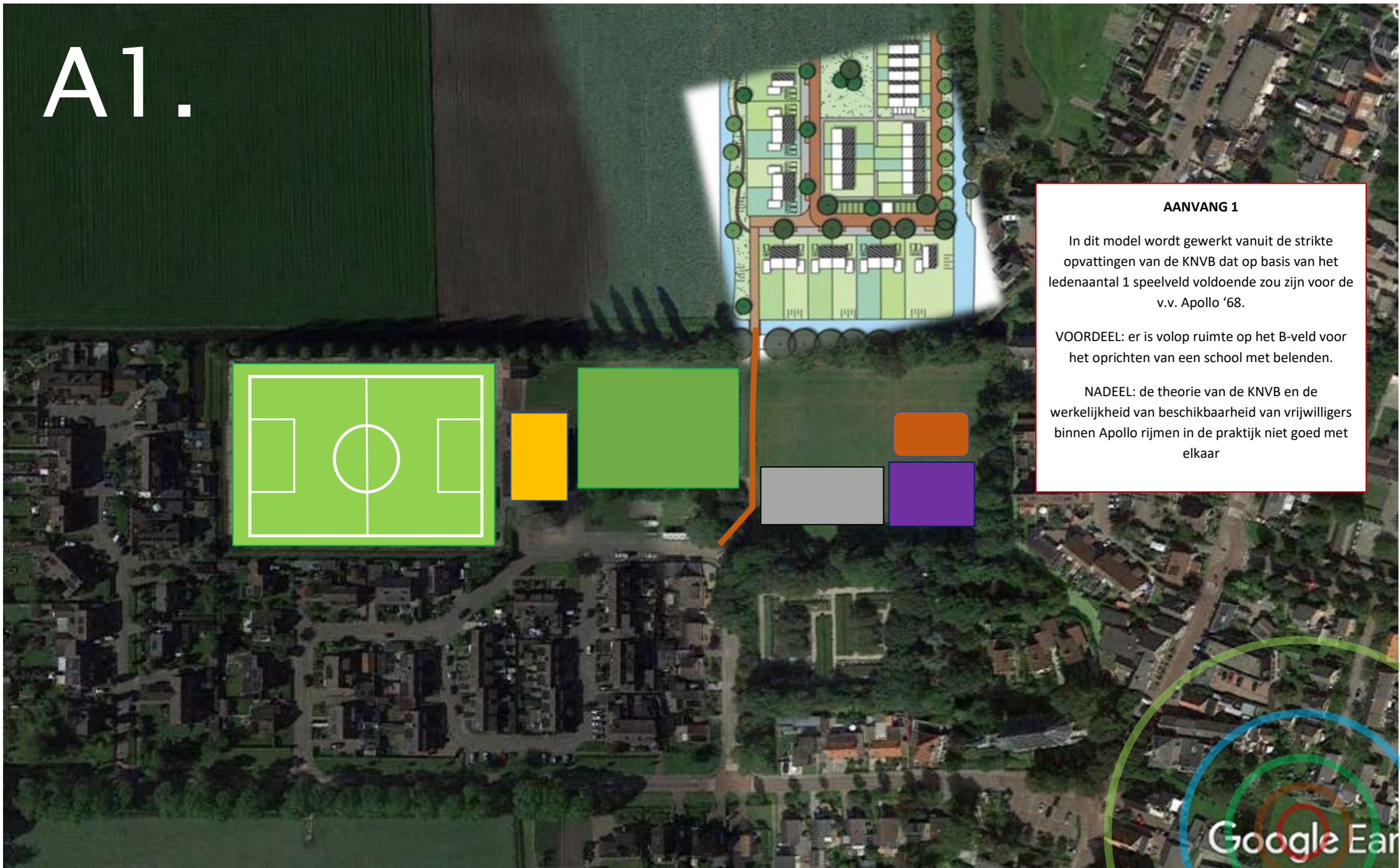
legenda

Binnen de modellen op de volgende bladzijdes zal gewerkt worden met de op deze bladzijde getoonde bouwstenen.

De bouwstenen (op deze bladzijde allen schematische weergegeven) zijn in omvang in de verder uitwerking gelijk gevormd aan de theoretische ruimtebehoefte van genoemde functie. Zij vormen een hulpmiddel bij het visueel inzichtelijk maken van de ruimtelijke consequenties bij de op de locatie van Apollo '68 nog nader te maken keuzes c.q. de hiertoe te maken afwegingen.

A1.

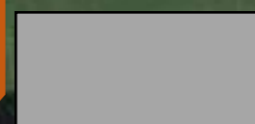
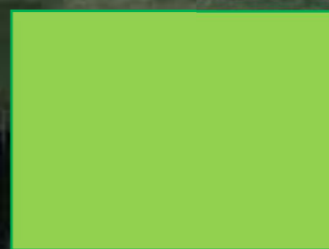
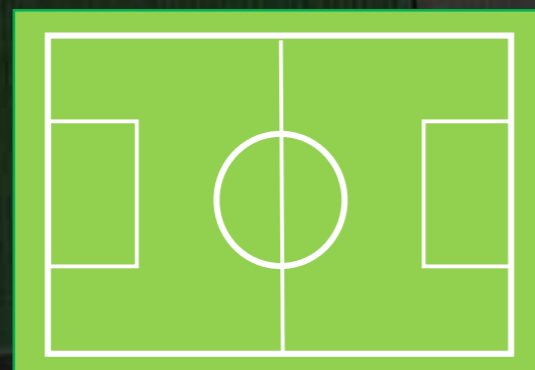
AANVANG 1

In dit model wordt gewerkt vanuit de strikte opvattingen van de KNVB dat op basis van het ledenaantal 1 speelveld voldoende zou zijn voor de v.v. Apollo '68.

VOORDEEL: er is volop ruimte op het B-veld voor het oprichten van een school met belenden.

NADEEL: de theorie van de KNVB en de werkelijkheid van beschikbaarheid van vrijwilligers binnen Apollo rijmen in de praktijk niet goed met elkaar

A2.

AANVANG 2

Vasthoudend aan eerder getoond model, maar nu met aanschaf van extra gronden om direct naast het A-veld een nieuw B-veld te leggen

VOORDEEL: volledige aansluiting bij de wensen van Apollo

NADEEL: de gemeente moet gronden gaan verwerven van derden.

Google Earth

B.

ZOEKEN NAAR VER-B-ETERING

In dit model wordt gewerkt met het opofferen van het trainingsveld en het in plaats hiervan aanleggen van een kunstgrasveld als gecombineerd B-veld / trainingsveld.

VOORDEEL: Apollo behoud 2 speelvelden – ruimte voor bouw nieuwe grotere gymzaal

NADEEL: gemeente moet nog steeds gronden aankopen van derden – bestaande opstallen gymzaal en kantine worden gesloopt / dienen te worden vervangen

Google Earth

C1.

COMBINEREN 1

In dit model wordt gewerkt met een nieuw kunstgrasveld als gecombineerd B-veld / trainingsveld. Dit veld komt krap op de rand van de noordelijke sloot te leggen. Aanwezig groen moet hier voor wijken.

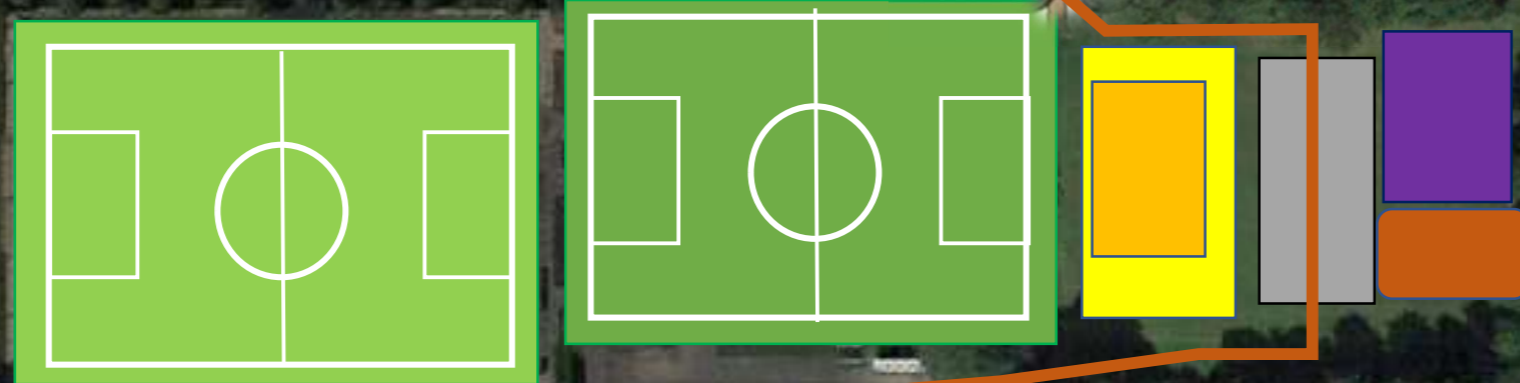
VOORDEEL: de gemeente hoeft geen gronden van derden te verwerven – behoudt B-veld Apollo

NADEEL: krappe entree school en gymzaal zone

Google Earth

C2.

COMBINEREN 2

In dit model vormt een variant op voorgaand model. De school staat hier vrijstaand van de gymzaal.

VOORDEEL: de gemeente hoeft geen gronden van derden te verwerven – behoudt B-veld Apollo

NADEEL: krappe entree school en gymzaal zone

Google Earth

C3.

COMBINEREN 3

In dit model vormt een variant op voorgaand model. De (nood-)ontsluiting van 'Ploenhof' is in dit model geoptimaliseerd.

VOORDEEL: de gemeente hoeft geen gronden van derden te verwerven – Apollo als vereniging kan evengoed een B-Veld behouden

NADEEL: krappe entree school en gymzaal zone – kantine komt ver van A-veld af te staan

Google Earth

D1.

DUET 1

In dit model wordt gewerkt met omzetten van het bestaande B-veld naar kunstgras. Het bestaande trainingsveld wordt benut voor de nieuwbouw van de school.

VOORDEEL: goede ontsluitingsstructuur – bestaande gymzaal en kantine kunnen blijven functioneren

NADEEL: eenheid van sportcomplex is diffuus

Google Earth

D2.

DUET 2

In dit model wordt gewerkt met omzetten van het bestaande B-veld naar kunstgras. Het bestaande trainingsveld wordt benut voor de nieuwbouw van de school. In deze variant wordt de school direct aan de bestaande gymzaal gebouwd.

VOORDEEL: eenheid - goede ontsluitingsstructuur – bestaande gymzaal en kantine kunnen blijven functioneren

NADEEL: eenheid van sportcomplex is diffuus

D3.

DUET 3

In dit model wordt gewerkt met omzetten van het bestaande B-veld naar kunstgras. Het bestaande trainingsveld wordt benut voor de nieuwbouw van de school. In deze variant wordt gelijk de school direct een nieuwe kantine / gymzaal gebouwd.

VOORDEEL: eenheid - goede ontsluitingsstructuur – kantine komt centraal tussen 2 velden te liggen

NADEEL: de noodontsluiting van 'Pioenhof' komt solitair als ruimtelijk verstorend element te liggen

D4.

DUET 4

In dit model wordt gewerkt met omzetten van het bestaande B-veld naar kunstgras. Het bestaande trainingsveld wordt benut voor de nieuwbouw van de school. In deze variant wordt gelijk de school direct een nieuwe kantine / gymzaal gebouwd.

VOORDEEL: eenheid - goede ontsluitingsstructuur – kantine komt centraal tussen 2 velden te liggen

NADEEL: bestaande kantine en gymzaal dienen te worden gesloopt / worden nieuw gebouwd

BOVEN: het huidige complex van Apollo '68 met links het A-veld, in het midden de gymzaal/kantine en rechts het trainingsveld.

ONDER: het huidige B-veld, gezien vanaf de oude entree van de ijsbaan, met helemaal bovenin wederom het trainingsveld.

bijlage 2

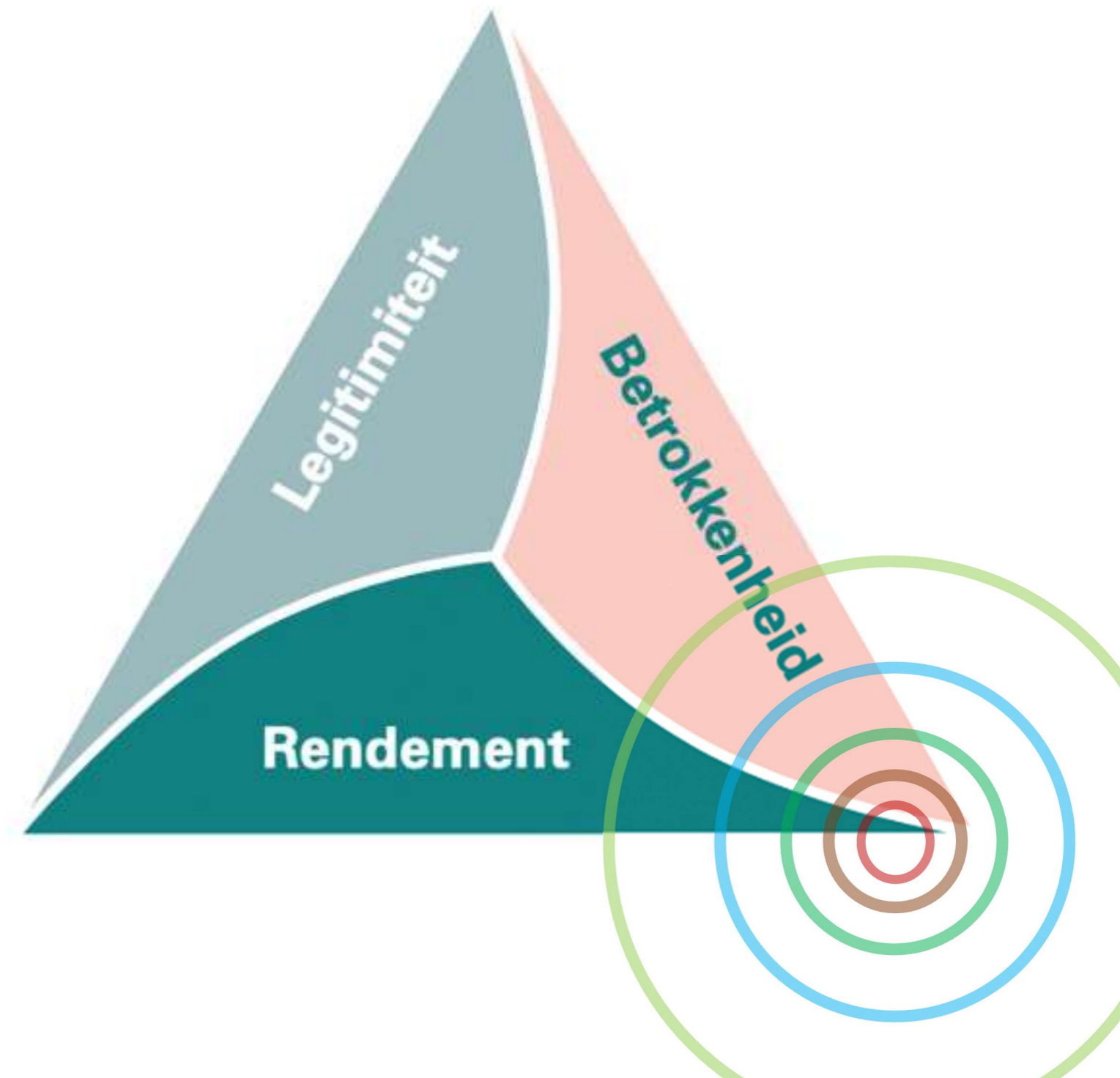
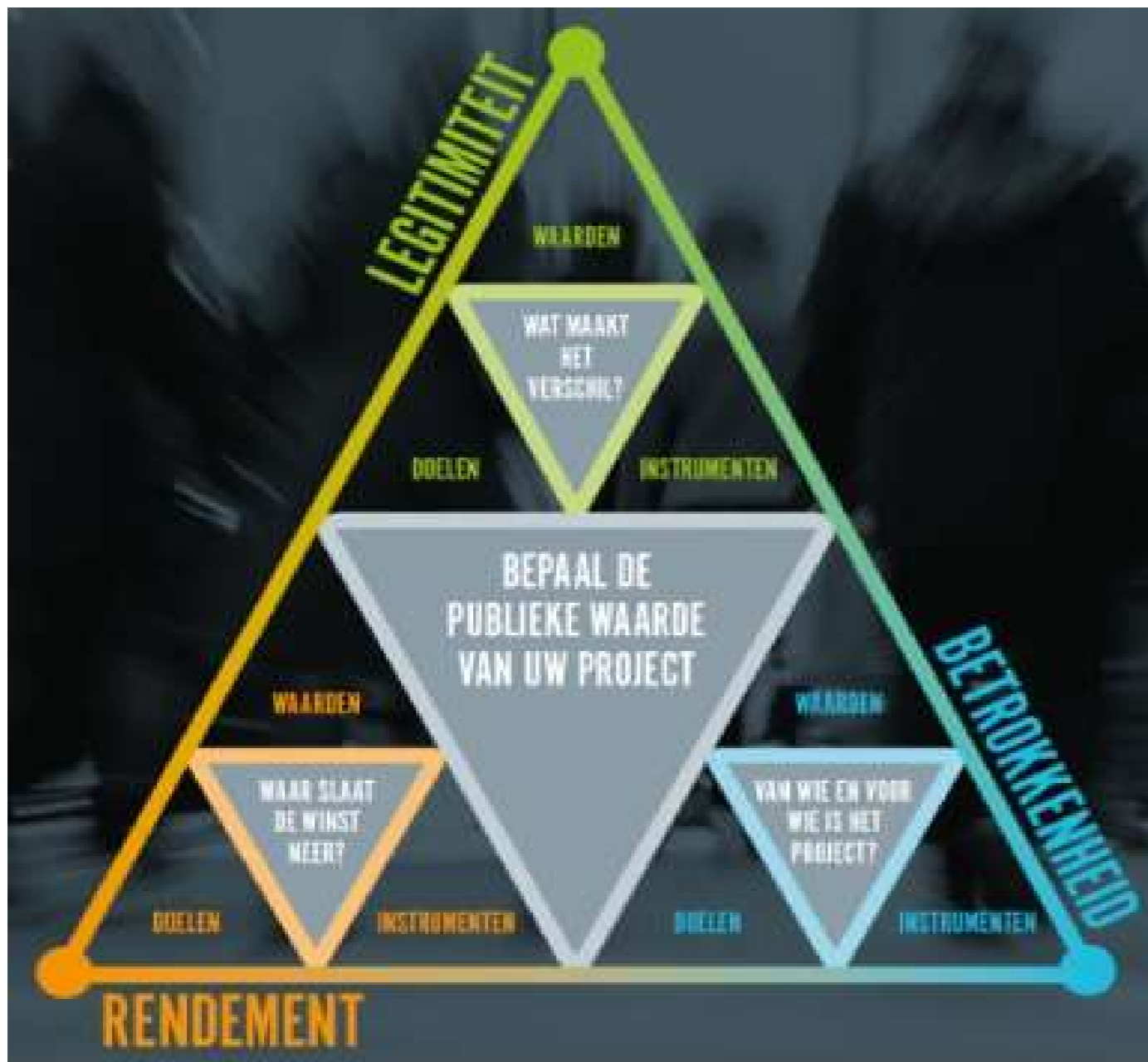
kernwaardenspel

kernwaardenspel

samen staan de kernwaarden in een driehoek.

De driehoek staat symbool voor het balans tussen overheid, markt en samenleving.

De kunst is om deze gelijkbenig te laten uitkomen.

Dit bereik je door geen van de kernwaardes sterk boven gemiddeld te laten scoren (is er 1 waarden die een dikke 10 scoort is de weging van 1 van de andere kernwaarden waarschijnlijk onvoldoende en zal het project in de praktijk falen).

Balans en een gewogen gemiddelde over alle 3 de kernwaarden levert dus het beste resultaat.

Hierbij geldt dus ook automatisch dat iedere partij nimmer 100% tevreden te stellen is.

Uit nacalculatie uit andere plannen vormt de uitkomst dat in de praktijk per actor maar 65 tot 75% van hun eisen en wensen uiteindelijk in het plan beland zijn. Dit in het belang van het geheel.

Rendement

Waarden: Voor welke publieke waarden zou je de samenleving willen laten betalen?

Waarom moet de samenleving hiervoor betalen

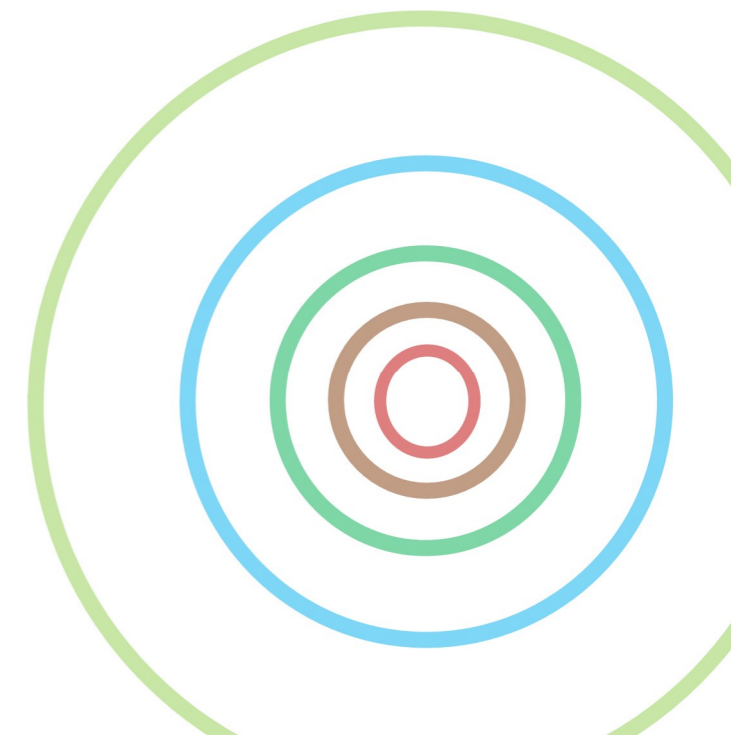
Welke partijen moeten deze publieke middelen betalen?

Doelen: Hoeveel moet de samenleving hiervoor betalen?

Wie betaalt welk deel?

Instrumenten: Welk deel van de toegevoegde waarde is uit te drukken in geld?

Waar slaat de winst neer?

Betrokkenheid

Waarden: Waarom ben jij de eigenaar van dit probleem?

Waarom zou de gemeente eigenaar van dit probleem moeten zijn?

Wie zou er nog meer eigenaar van dit probleem moeten zijn?

Doelen: Hoe kunnen mensen hun betrokkenheid vorm geven?

Wat verwacht je van jezelf?

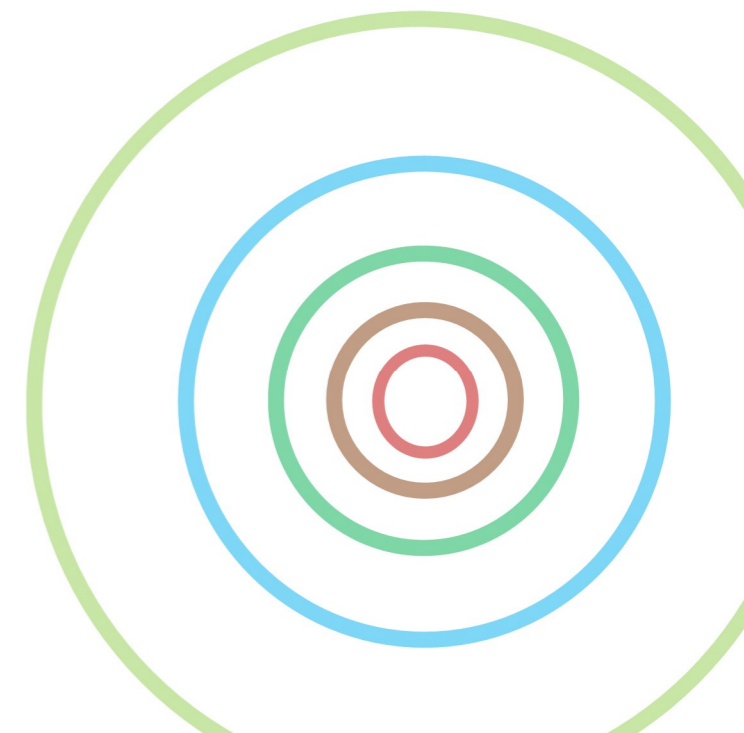
Wat verwacht je van de gemeente? (geld, legitimatie, iets anders)

Wat verwacht je van anderen?

Instrumenten: Waaruit blijkt jouw eigenaarschap? (geld, tijd, netwerk)

Waaruit blijkt eigenaarschap van de gemeente? (subsidiëren, legitimeren, communiceren)

Waaruit blijkt het eigenaarschap van anderen? (steun, sponsor, dingen doen).

Legitimiteit

Waarden: Welke toegevoegde waarde lever je voor de samenleving?

Zijn we andere partijen die dezelfde publieke waarde creëren?

Zijn de publieke waarden die je creëert complementair aan andere partijen?

Is de publieke waarde die je creëert uniek?

Doelen: Hoe verschillen je doelstellingen?

Hoe verschillen je doelgroepen?

Hoe verschillen je beoogde resultaten?

Waar botsen je doelstellingen op bestaande regels en beleid?

Instrumenten: Welke activiteiten onderneemt u die: niemand anders onderneemt?

U beter dan anderen onderneemt?

U samen met anderen beter onderneemt?

Een aanvulling zijn op wat anderen ondernemen?

Concurreren met andere activiteiten?

bijlage 3

presentatie Apollo'68 d.d. 14 december 2022

zie separaat bestand